

VKM
Postboks 4404, Nydalen
0403 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 2009/83451
Dato: 25.06.2009
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

RISIKOVURDERING. STAMFISKOVERVÅKNING – VERTIKAL OVERFØRING AV SMITTE

Bakgrunn

Mattilsynet har mottatt en bestilling fra Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) på å utarbeide et nasjonalt overvåkningsprogram for stamfisk. Bestillingen fra FKD tar utgangspunkt i at PD-soneforskriften for Vestlandet inneholder et forbud mot å selge rogn som har testet positivt på PD-virus ut av sonen, men at dette forbudet ikke skal tre i kraft før det er etablert et overvåkningsprogram for stamfisk. FKD nevner i bestillingen også at et nytt program trolig bør rettes inn mot flere listeførte sykdommer inkludert ILA og PD.

Vi vurderer det slik at det i første omgang kan være hensiktsmessig å etablere denne typen overvåkningsprogram for artene laks, regnbueørret og torsk.

Mattilsynet har hatt flere møter og samtaler med Veterinærinstituttet og med representanter for de største stamfiskprodusentene i Norge, og vi har kommet frem til det er naturlig å be om en risikovurdering fra VKM i denne saken. Dette er grunnlagt med behovet for en uavhengig vurdering i forhold til et tema som er omdiskutert. Innenfor spørsmålet vertikal overføring av smitte hos fisk er det også gjort nye undersøkelser med resultater sannsynligvis vil bli publisert i nær fremtid.

Data

Mattilsynet har ikke fullgod oversikt over tilgjengelige data og publikasjoner på dette fagområdet, men finner grunn til å vise til VESOs rapport datert 30. juni 2005, prosjektnummer V-1601 med tittel: Work package 1 report: Hazard identification for vertical transfer of fish disease agents. Prosjektleder: Paul J. Midtlyng.

Vi vil heller ikke unnlate å nevne VKM rapport datert 26.01.07 (Dokument nr 6/804) Risikovurdering. Infeksiøs lakseanemi (ILA), som vi finner meget forvaltningsrelevant for ILA, men som kanskje kan kommenteres ut fra rapporter og publikasjoner som kan ha kommet i ettertid.

Det har nylig blitt gjort en forholdsvis omfattende undersøkelse i oppdrettsnæringens regi med hensyn til risiko for vertikal overføring av PD-virus. Foreløpige resultater fra disse undersøkelsene ble 25. februar i år presentert av Olav Breck fra Marine Harvest på et møte i Bergen for sentrale stamfiskaktører, Veterinærinstituttet og Mattilsynet.

Spørsmål knyttet til risiko ved handel med rogn er også under utredning i OIE Aquatic Animal Health Standards Commission.

Oppdrag

Ut fra dette ønsker Mattilsynet en vurdering av sannsynlighet for vertikal overføring av primært de listeført fiske sykdommer som forekommer i Norge sammenstilt med en vurdering av konsekvenser ved slik overføring.

Det er også naturlig å be om en tilsvarende vurdering når det gjelder sykdommer som er under utredning for listeføring (for eksempel infeksjon med *Flavobacterium psychrophilum*) og gjerne også i for andre viktige sykdommer som for tiden ikke er listeførte (for eksempel IPN).

På bakgrunn av en slik risikovurdering ønsker vi også råd om prioritering av sykdommer som anbefales tatt inn i et nasjonalt overvåkningsprogram ut fra smittefaglige hensyn.

Kontaktperson i Mattilsynet: Martin Binde, Seksjon for fisk og sjømat, telefon 55 21 57 24

Med hilsen

Friede Andersen
seksjonsleder